

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Michala Bobka a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **T. M.**, zastoupen Mgr. Ing. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2022, č. j. 17 Ad 11/2021-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a předchozí průběh řízení

[1] Kárná komise žalované rozhodnutím ze dne 8. 9. 2017, sp. zn. K 89/2014 (dále jen „kárné rozhodnutí“), shledala, že žalobce se dopustil *kárného provinění* tím, že:

- 1) v době od 1. 10. 2015 do 30. 4. 2016 v kauzách svých klientů společností A. s.r.o. a D. s.r.o. ustanovil svým zástupcem svého zaměstnance JUDr. K. M., jehož pověřil prováděním úkonů právní pomoci, a to mimo jiné jednáním s právním zástupcem protistran uvedených společností advokátem Mgr. M. L., ačkoliv JUDr. K. M. byl rozhodnutím České advokátní komory ke dni 1. 10. 2014 vyškrtnut ze seznamu advokátů na základě vlastní žádosti (§ 7b odst. 1 písm. g) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, [dále jen „zákon o advokacii“]) podané dne 4. 9. 2014 poté, co proti němu bylo dne 6. 6. 2014 zahájeno kárné řízení (§ 33 odst. 1 zákona o advokacii) vedené u kárné komise žalované pod č. j. K 44/2014, a takového zaměstnance nesmí ustanovit svým zástupcem po dobu pěti let ode dne jeho vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

Tímto jednáním žalobce porušil § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 etického kodexu a čl. 9a písm. e) usnesení představenstva ČAK č. 6/1998 Věstník, neboť při výkonu advokacie nepostupoval tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu, když za tím účelem nedodržoval pravidla profesionální etiky ukládající mu:

- povinnost všeobecně poctivým, česným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu a
- povinnost neustanovit svým zástupcem při jakémkoliv úkonu právní pomoci svého zaměstnance, který byl vyškrtnut ze seznamu advokátů na základě vlastní žádosti, kterou podal poté, co proti němu bylo zahájeno kárné řízení, a to po dobu pěti let ode dne vyškrtnutí ze seznamu advokátů;

- 2) ačkoliv mu jako žalovanému v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu pod sp. zn. 25 C 385/2012 byla rozsudkem pro zmeškání ze dne 21. 1. 2015, č. j. 25 C 385/2012-69 ve znění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2016, č. j. 21 Co 14/2016-129 ve znění opravného usnesení ze dne 16. 2. 2016, č. j. 21 Co 14/2016-131 uložena povinnost zaplatit J. V. částku 499 060 Kč s příslušenstvím a nahradit mu náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 60 897 Kč a náklady odvolacího řízení ve výši 12 826 Kč, to vše do 3 dnů od právní moci rozsudku a věc byla pravomocně ukončena dne 7. 3. 2016, soudem uložené povinnosti nejméně do 6. 9. 2016 nesplnil, a to ani částečně, v důsledku čehož je J. V. nucen domáhat se jejich splnění v exekučním řízení vedeném u EÚ Frýdek Místek, soudní exekutor JUDr. J. T., LL. M., pod č. j. 143 EX 00108/16.

Tímto jednáním žalobce porušil § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 2 etického kodexu, neboť při výkonu advokacie nepostupoval tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu, když nedodržoval pravidla profesionální etiky ukládající mu povinnost plnit převzaté závazky.

[2] Za tato kárná provinění bylo žalobci podle § 32 odst. 3 písm. a) zákona o advokacii uloženo kárné opatření v podobě *napomenutí*. Zároveň byla žalobci stanovena povinnost zaplatit žalované částku 8 000 Kč jako náhradu nákladů kárného řízení. Žalobce byl naproti tomu kárným rozhodnutím zproštěn kárné žaloby, která se týkala dalších čtyř skutků.

[3] Odvolací kárný senát zamítl odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 10. 6. 2021, č. j. K 89/2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Učinil tak již podruhé, a to konkrétně poté, kdy jeho předchozí rozhodnutí ze dne 19. 1. 2018, č. j. K 89/2014 zrušil Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 11. 3. 2021, č. j. 5 Ad 9/2018-44. Důvodem zrušení předchozího rozhodnutí ve věci byla jeho nepřezkoumatelnost, neboť se žalovaná odpovídajícím způsobem podle městského soudu nevypořádala s námitkami žalobce uplatněnými v odvolání.

[4] Druhou žalobu směřující proti napadenému rozhodnutí vydanému odvolacím kárným senátem žalované v navazujícím řízení městský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

pokračování

[5] Pokud jde o první kárné provinění, městský soud nejprve odkázal na svůj předchozí rozsudek ve věci (č. j. 5 Ad 9/2018-44), v němž již dospěl k závěru o zavinění žalobce ve formě nevědomé nedbalosti. Důvodem bylo, že s ohledem na dlouhodobý osobní kontakt žalobce s JUDr. K. M. a vědomost, že vůči JUDr. K. M. je vedeno trestní řízení, žalobce jakožto zaměstnavatel nevynaložil potřebnou míru opatrnosti. Otázku případné včasnosti podání kárné žaloby na JUDr. K. M. městský soud nepovažoval za rozhodující. Jedinou rozhodnou podmínkou, při které advokát nesmí ustanovit svým zástupcem zaměstnance, je totiž skutečnost, že zaměstnanec byl vyškrtnut ze seznamu advokátů na základě vlastní žádosti, kterou podal poté, kdy proti němu bylo zahájeno kárné řízení. Městský soud žalobci nepřisvědčil ani v námitce, že za poskytování právních služeb lze považovat pouze úkony podle § 11 advokátního tarifu; podle soudu se naopak jedná o jakýkoliv úkon právní pomoci.

[6] Pokud jde o druhé kárné provinění, u něj nemohlo podle městského soudu dojít k prekluzi, neboť se jedná o trvající provinění spočívající v neplnění povinnosti nahradit způsobenou škodu. Závazek k náhradě škody, který žalobce i přes pravomocné rozhodnutí nesplnil, přitom jednoznačně vznikl v souvislosti s výkonem advokacie ve smyslu § 17 zákona o advokacii. Příčinou jeho vzniku totiž bylo porušení příkazní smlouvy a povinnosti vyplývající z § 16 zákona o advokacii, čehož se žalobce dopustil tím, že neuplatnil ku prospěchu svého klienta námitku promlčení podstatné části žalovaného nároku v řízení. Pokud se tedy závazek žalobce vyvinul z jeho činnosti jako advokáta, nelze podle městského soudu tvrdit, že s výkonem advokacie nikterak nesouvisí. Bez výkonu advokacie žalobcem by daný závazek nevznikl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Rozsudek městského soudu napadá žalobce (stěžovatel) kasační stížností, jejíž důvody spatřuje v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Ve vztahu k *prvnímu provinění* stěžovatel namítl, že prokázání subjektivní stránky jednání ve vztahu k jeho vědomosti o vyškrtnutí JUDr. K. M. ze seznamu advokátů poté, co bylo vůči JUDr. K. M. zahájeno kárné řízení, je esenciální náležitostí rozhodnutí o kárném provinění, jež je svojí povahou rozhodnutím o trestním obvinění. Odůvodnění žalované a městského soudu ohledně jeho zavinění je nicméně tautologické, neboť je založeno na presumpci subjektivní stránky jednání a nemá oporu v provedeném dokazování. Žalovaná i městský soud totiž měli svá rozhodnutí založit na teoretických úvahách a nikoli na důkazech, které byly provedeny, což je v rozporu s nálezem Ústavního soudu, sp. zn. III. ÚS 722/09. Napadené rozhodnutí a napadený rozsudek tak flagrantně porušují základní principy trestního práva, což má poté za následek porušení práva stěžovatele na spravedlivý proces. Závěry soudu mají být konkrétně v rozporu s výpovědí JUDr. K. M., jenž uvedl, že stěžovateli informaci o existenci kárného řízení nesdělil. To je důležité za situace, kdy kárné řízení s advokátem je neveřejné a jeho vedení není veřejně dostupnou informací. Porušen tak má být i princip *in dubio pro reo* a princip volného hodnocení důkazů. V důsledku porušení těchto ústavních principů je poté napadený rozsudek protiústavní.

[9] Ve vztahu k *druhému provinění* stěžovatel namítl, že vedení exekuce proti němu není porušením povinnosti advokáta. Neplacení soukromoprávních dluhů není trestným činem, což je nutné aplikovat i na kárná provinění. Výkonem advokacie je pouze fiduciární vztah advokáta a klienta, a tudíž nelze kárně trestat jinou činnost, která nespadá pod § 1 odst. 2 zákona o advokacii. Výkonem advokacie tak mohlo být způsobení škody v souvislosti s činností advokáta, nemůže jím však být následná žaloba na náhradu škody. Jedná se o soukromoprávní poměr, který již není založen na fiduciárním vztahu advokáta a klienta, a tudíž při něm již nedochází k realizaci výkonu advokacie, a tedy ani k porušení povinností advokáta. Podřazení neplnění závazku z titulu náhrady škody pod plnění povinností advokáta proto představuje rozšiřující výklad stavovským předpisem (etickým kodexem ČAK). Takový výklad je však podle judikatury Ústavního soudu, Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu nepřijatelný a protiústavní, neboť jde nad zákonnou úpravu k tíži advokáta. Žalovaná má pravomoc kárně trestat soukromoprávní jednání advokáta až od účinnosti novely č. 527/2020 Sb., která § 17 zákona o advokacii změnila tak, že advokáti mají nově povinnost postupovat „zejména“ při výkonu advokacie tak, aby nesnižovali důstojnost advokátního stavu. K jednání vytýkanému stěžovateli nicméně došlo ještě před účinností citované novely. Stěžovatel se proto dovolává aplikace principu *in dubio mitius*. Napadené rozhodnutí, jež je založeno na rozšiřujícím výkladu, popírá podle něj základní principy práva. Výklad žalovaného a městského soudu navíc znamená trvání odpovědnosti žalobce od způsobení škody až do úplného vymožení pohledávky, tedy klidně i doživotně, a to ačkoli s postupem času se snižuje závažnost provinění.

[10] Závěrem stěžovatel zpochybnil uplatnitelnost rozsudku NSS ze dne 31. 5. 2004, č. j. 5 As 34/2003-47 na nyní projednávanou věc. Argumentaci městského soudu tímto rozsudkem považuje stěžovatel za projev *denegatio iustitiae*, založený na flagrantním porušení principu *iura novit curia*. Citovaný rozsudek se totiž týká pouze povinností advokáta v souvislosti s výkonem jeho činnosti, které ze zákona přetrvávají i po zániku fiduciárního vztahu mezi advokátem a klientem. Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu činnosti je naproti tomu odpovědností při výkonu advokacie, která nevzniká po ukončení fiduciárního vztahu, a tudíž je kárně stíhatelná. Tuto odpovědnost (a její kárnou postižitelnost) však nelze prodlužovat na následné neplnění závazku z odpovědnosti za škodu. Při neplnění závazku se již nejedná o výkon advokacie, ale jen o neplnění obecné povinnosti, která není vázána na zákon o advokacii.

[11] Žalovaná ve svém vyjádření navrhla kasační stížnost zamítnout. Ve vztahu k prvnímu kárnému provinění uvedla, že stěžovatelem dovolávaný náleze Ústavního soudu, sp. zn. III. ÚS 722/09, se týká nepřímého úmyslu. Pro spáchání kárného provinění však postačuje nevědomá nedbalost. Městský soud se v napadeném rozsudku důkladně zabýval otázkou, zda žalobce o kárném řízení JUDr. K. M. vědět měl a mohl, přičemž s jeho posouzením se žalovaná ztotožňuje. Pokud jde poté o druhé kárné provinění, žalovaná poukázala na čl. 4 odst. 2 etického kodexu, podle něhož je advokát povinen plnit převzaté závazky, což podle jejího názoru nepochybně platí i pro závazky přiznané pravomocným soudním rozhodnutím. Rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2004, č. j. 5 As 34/2003-28 považuje žalovaná za zásadní, neboť v něm soud potvrdil, že požadavek poctivosti, čestnosti a slušnosti platí nejen pro výkon advokacie, ale i pro soukromý život advokáta. Stejný závěr platí i pro plnění závazků advokáta, neboť reputaci advokátního stavu poškozují, pokud advokát neplní řádně své soukromé závazky, byť nesouvisí s výkonem advokacie. V právě

pokračování

projednávané věci každopádně pohledávka vznikla z porušení povinnosti při poskytování právní služby, a tudíž má s výkonem advokacie přímou souvislost.

III. Právní posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] NSS přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přihlížel přitom k vadám uvedeným v § 109 odst. 4 s. ř. s., které by musel zohlednit z úřední povinnosti.

[13] Kasační stížnost **není důvodná**.

III. A. Kasační námitky k prvnímu kárnému provinění

[14] Stěžovatel v rámci první části kasační stížnosti zpochybňuje závěr městského soudu, podle něhož se prvního kárného provinění dopustil zaviněně. Závěr městského soudu v otázce zavinění považuje za neprokázaný. Namítá, že nebyla splněna podmínka vědomosti o vedení kárného řízení s JUDr. K. M., což dovozuje z výpovědi JUDr. K. M. a ze skutečnosti, že informace o vedení kárného řízení není veřejná.

[15] Tyto námitky nejsou důvodné. Stěžovatel pomíjí, že městský soud shledal jeho zavinění ve formě *nevědomé* nedbalosti, nikoli ve formě nedbalosti vědomé či přímého nebo nepřímého úmyslu. Závěr o nevědomé nedbalosti stěžovatele v případě prvního kárného provinění výslovně plyne z bodu 20 napadeného rozsudku, v němž je rekapitulován předchozí závěr městského soudu dovozený již v bodě 15 prvního zrušujícího rozsudku městského soudu č. j. 5 Ad 9/2018-44, a v němž městský soud uvádí důvody, z jakých přisvědčuje závěru žalované o zavinění stěžovatele za první kárné provinění ve formě nevědomé nedbalosti.

[16] Za této situace jsou kasační námitky zpochybňující neprokázání *vědomosti* stěžovatele ohledně zahájení kárného řízení vůči JUDr. K. M. bezpředmětné. Pro závěr o zavinění ve formě nevědomé nedbalosti je totiž klíčové zjištění, zda pachatel vzhledem k okolnostem *mohl a měl vědět*, že svým jednáním (konáním či opomenutím) poruší, či ohrozí zákonem chráněný zájem. V případě nevědomé nedbalosti se tudíž naplnění vědomostní složky zavinění pachatele nezjišťuje, neboť již ze své podstaty tato forma zavinění dopadá na situace, kdy pachatel o rozhodujících skutečnostech nevěděl, ačkoli o nich vzhledem k objektivním okolnostem a za přiměřené opatrnosti vědět *mohl a měl* (např. rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2012, č. j. 1 As 150/2012-33; či rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2008, č. j. 1 As 56/2008-66).

[17] Městský soud shledal zaviněné jednání stěžovatele ve formě nevědomé nedbalosti stěžovatele z důvodu, že nezachoval dostatečnou míru opatrnosti. V konkrétní rovině důvodem pro tento závěr bylo zjištění, že stěžovatel nenastavil pro své zastupování při právních úkonech prováděných ze strany svých zaměstnanců takové podmínky, aby neumožnil své zastoupení osobou vyškrtnutou ze seznamu advokátů a advokátních koncipientů (objektivní znak), a dále že udržoval s JUDr. K. M. dlouhodobý kontakt a věděl o vedení trestního řízení vůči jeho osobě (subjektivní znak). Nelze proto přisvědčit stěžovali, že městský soud (a žalovaná) založil závěr o jeho zavinění pouze na teoretických úvahách

a presumpci zavinění. Z právě uvedeného je naopak zřejmé, že městský soud uvedl konkrétní důvody pro závěr o zaviněném jednání stěžovatele ve formě nevědomé nedbalosti, a to při reflektování relevantní judikatury (citovaného rozsudku NSS č. j. 1 As 150/2012-33). Poukazy stěžovatele na nálezy Ústavního soudu, sp. zn. III. ÚS 722/09, podle něhož závěry o zavinění nemohou mít povahu presumpcí, tak nejsou případné (nelze navíc přehlédnout, že v dotčené věci byla posuzována především otázka nepřímého úmyslu, tedy formy zavinění, která oproti nevědomé nedbalosti zahrnuje vědomostní složku).

[18] Závěr ohledně zavinění stěžovatele ve formě nevědomé nedbalosti a jednotlivé důvody, které městský soud k tomuto závěru vedly, stěžovatel přímo nezpochybňuje a nepolemizuje s nimi. Podstatou řízení o kasační stížnosti je nicméně přezkum rozhodnutí a postupu krajského soudu. V souladu s ustálenou judikaturou je proto stěžovatel povinen uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném soudním rozhodnutí (srov. např. rozsudky ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351, odst. 140, nebo ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 34/2012-64, odst. 21). V soudním řízení správním vymezuje hranice soudního přezkumu žalobce, resp. stěžovatel. Soud tak není povinen ani oprávněn nahrazovat jeho projev vůle, domýšlet za něj argumenty a vyhledávat na jeho místě možné vady napadeného správního či soudního rozhodnutí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2007, sp. zn. II. ÚS 493/05), není-li k jejich přezkumu vázán z úřední povinnosti (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Pokud tedy stěžovatel proti konkrétním závěrům městského soudu ohledně svého zavinění ve formě nevědomé nedbalosti žádné konkrétní důvody nestaví (resp. jím vznesené důvody rozhodující závěry městského soudu týkající se této formy zavinění pomíjí), nelze přisvědčit jeho námitkám o flagrantním porušení základních principů trestního práva či o porušení práva na spravedlivý proces.

[19] Právní posouzení městského soudu je přitom racionální, reflektuje relevantní judikaturu a má oporu ve správním spise. NSS se ztotožnil se závěrem městského soudu, že po stěžovateli jako advokátu (tedy právním profesionálovi a zaměstnavateli) bylo možné objektivně požadovat, aby měl nastavena kritéria zastupování svými zaměstnanci tak, aby byly dodrženy právní a stavovské předpisy, konkrétně že zastupování nebudou provádět osoby, které jsou vyškrtнутy ze seznamu advokátů. Pokud navíc stěžovatel JUDr. K. M. dlouhodobě znal a věděl o probíhajícím trestním řízení vůči němu (což plyne z výpovědi JUDr. K. M. zachycené v protokolu o jednání na č. l. 258 kárného spisu) mohl se jej jako svého zaměstnance dotázat, zda má toto trestní řízení vliv na jeho advokátní činnost. NSS proto přisvědčil závěru městského soudu a žalované, že stěžovatel nevyvinul přiměřenou opatrnost k tomu, aby nebyl při úkonu právní pomoci zastoupen zaměstnancem, který byl vyškrtnut ze seznamu advokátů na základě vlastní žádosti, kterou podal poté, co proti němu bylo zahájeno kárné řízení.

[20] Vzhledem k nevynaložení přiměřené opatrnosti ze strany stěžovatele poté již není rozhodné, že JUDr. K. M. při svém výslechu vypověděl, že stěžovateli tuto informaci sám nikdy nesdělil. Stejně tak nemůže uvedený závěr zpochybnit, že kárné řízení s advokátem je neveřejné a jeho vedení s určitou osobou není veřejně dostupnou informací. Klíčový je právě závěr, že stěžovatel vzhledem k objektivním okolnostem a svým poměrům nevynaložil přiměřenou opatrnost, kterou po něm jakožto právním profesionálovi (advokátovi)

pokračování

a zaměstnavateli bylo možné požadovat, aby zajistil, že při zastupování svými zaměstnanci v rámci poskytování právních služeb budou dodrženy právní a stavovské předpisy.

[21] Za této situace tak nelze hovořit ani o porušení ostatních principů trestního práva, jichž se stěžovatel v kasační stížnosti dovolává. Pokud nevyvstala o zavinění stěžovatele ve formě nevědomé nedbalosti před městským soudem pochybnost, nebyl v projednávané věci prostor pro uplatnění principu *in dubio pro reo*. Pokud jde poté o namítané porušení principu volného hodnocení důkazů, postrádá NSS jakoukoli bližší konkretizaci, jak mělo podle stěžovatele k tomuto porušení dojít. Nic obsažené ve správním ani soudním spise tomu nenasvědčuje.

III. B. Kasační námitky k druhému kárnému provinění

[22] NSS se dále zabýval kasačními námitkami stěžovatele obsaženými v druhé a třetí části kasační stížnosti. Těmi stěžovatel brojí proti závěru městského soudu ohledně spáchání druhého kárného provinění. Podstatou kasačních námitek stěžovatele je, že neplnění soukromoprávního závazku k náhradě škody dle pravomocného rozhodnutí není kárným proviněním, neboť se nejedná o činnost, ke které dochází při výkonu advokacie ve smyslu § 17 zákona o advokacii.

[23] V právě projednávané věci je tak klíčová následující právní úprava:

- podle § 32 odst. 2 zákona o advokacii, ve znění účinném do 31. 12. 2020, platí, že kárným proviněním je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem nebo stavovským předpisem;
- podle § 17 zákona o advokacii, ve znění účinném do 31. 12. 2020, platí, že advokát postupuje při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže, která stanoví stavovský předpis;
- podle čl. 4 odst. 2 usnesení předsednictva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku ze dne 31. 10. 1996, kterým se stanoví pravidla profesní etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (etický kodex), platí, že advokát je povinen plnit převzaté závazky.

[24] Nejvyšší správní soud se již ve svém rozsudku ze dne 31. 5. 2004, č. j. 5 As 34/2003-52, vyslovil pro co nejširší pojetí pojmu „výkon advokacie“ ve smyslu § 17 zákona o advokacii, konkrétně v tom smyslu, že výkonem advokacie je třeba rozumět veškeré úkony, které souvisejí s poskytnutím právní služby advokátem, nikoliv pouze úkon poskytnutí služby samotné, přičemž ona souvislost může být i dosti vzdálená. Jak nicméně později upřesnil rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2009, č. j. 6 Ads 73/2008-77, stále platí, že z rozsahu věcné působnosti zákona o advokacii vyplývá, že kárným proviněním může být pouze konání či opomenutí, které má souvislost s výkonem advokacie ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o advokacii. Musí tedy existovat alespoň nějaká *vazba jednání, které se klade v kárném*

řízení za vinu, na výkon advokacie, byť v širokém pojetí (shodně též např. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2018, č. j. 6 As 54/2017-29).

[25] Městský soud považoval v projednávané věci za rozhodující skutečnost, že stěžovatel i přes pravomocné rozhodnutí soudu neplnil svůj závazek k náhradě škody, který vznikl v důsledku porušení příkazní smlouvy, *a tudíž jednoznačně v souvislosti s výkonem advokacie* (srov. bod 26 napadeného rozsudku). Na tento klíčový závěr městského soudu, tedy že předmětný závazek má z uvedeného důvodu svůj původ ve výkonu advokacie, a tudíž že jeho neplnění s výkonem advokacie souvisí, však stěžovatel v kasační stížnosti přímo nereaguje a nepolemizuje s ním. Je tak namístě opětovně připomenout výše citovanou judikaturu, podle níž je povinností stěžovatele uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném soudním rozhodnutí (srov. např. rozsudky ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351, odst. 140, nebo ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 34/2012-64, odst. 21).

[26] Především však nelze přisvědčit uplatněným kasačním námitkám stěžovatele, podle nichž může být kárným proviněním pouze samotné způsobení škody advokátem při výkonu advokacie, avšak nikoli již následné neplnění závazku k její náhradě. NSS nespatřuje mezi uvedenými dvěma situacemi relevantní rozdíl, pokud jde o jejich podřazení pod povinnost advokáta ve smyslu § 17 zákona o advokacii. NSS konkrétně nesdílí náhled stěžovatele, že kárná postižitelnost neplnění závazku k náhradě škody způsobené advokátem jeho klientovi při výkonu advokacie představuje nepřipustný rozšiřující výklad § 17 zákona o advokacii. NSS naopak považuje právní názor městského soudu za výklad správný, respektující smysl a zákonné limity právní úpravy.

[27] Přístup, kterého se stěžovatel dovolává, by totiž znamenal, že advokát nebude kárně odpovědný za neplnění svých závazků, které mu sice vznikly v souvislosti s výkonem advokacie, avšak přetrvávají i po skončení jeho vztahu s klientem. Takový výklad nelze přijmout. V těchto případech se stále jedná o závazek (byť soukromoprávní), který advokátovi vznikl v souvislosti s výkonem advokacie (a tedy při existenci fiduciárního vztahu s jeho klientem, na který stěžovatel v kasační stížnosti opakovaně poukazuje), a který tudíž musí advokát splnit, aby v očích veřejnosti nesnižoval důstojnost advokátního stavu. Není přitom rozhodné, že kárná odpovědnost takto může přetrvávat až do úplného vymožení dotčené pohledávky. Pouze včasné plnění závazků vzniklých z výkonu advokacie totiž představuje jednání advokáta, které zachovává důstojnost advokátního stavu, jak po něm požaduje § 17 zákona o advokacii.

[28] Lze tedy uzavřít, že mezi kárně postiženým jednáním žalobce spočívajícím v neplnění závazku k náhradě škody vzniklé z porušení příkazní smlouvy a výkonem advokacie je dána nezbytná vazba, kterou vyžaduje výše citovaná judikatura správních soudů (viz rozsudky NSS č. j. 6 Ads 73/2008-77, č. j. 5 As 34/2003-52, či č. j. 6 As 54/2017-29). Jak totiž již správně konstatoval městský soud v bodě 26 napadeného rozsudku, pokud by stěžovatel nevykonával advokacii, dotčený závazek by vůbec nevznikl. Stěžovateli tudíž nelze přisvědčit, že v jeho věci došlo k popření základních principů práva a logiky právní úpravy. Za této situace poté již nejsou jakkoliv relevantní ani zbylé námitky stěžovatele obsažené v kasační stížnosti, které poukazují na soukromoprávní povahu dotčeného jednání či jeho kárnou nepostižitelnost před novelizací § 17 zákona o advokacii zákonem č. 527/2020 Sb.,

pokračování

tedy s účinností až od 1. 1. 2021. Těmito čistě spekulativními a na projednávanou věc nijak nedopadajícími námitkami se proto NSS již samostatně nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Z výše uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Proto ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. rozsudkem zamítl.

[30] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS na základě § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalované poté žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. července 2023

David Hipšr
předseda senátu